

SLOVENSKI NAROD.

Isnaja vsak dan, izvenemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiri- stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Še en način podpiranja nemškutarstva.

(Poglavje o naših muzikalnih razmerah.)

I.

Nameravajo ljubljansko c. kr. glasbeno učilnico prepustiti vodstvu filharmoničnega društva in deželni šolski svet to stvar prav živo podpira. — Ker je c. kr. muzikalna šola zavod, ki je namenjen na korist celej deželi in ne samo ene stranki, hočemo tu nekoliko razložiti nasledek izvirajoč iz tega, ako se ta šola prepusti privatnemu filharmoničnemu društvu.

Filharmonično društvo je ustanovil leta 1702 Bertold pl. Höffern z namenom, da bi to društvo gojilo muziko na Kranjskem, in še v današnjih pravilih stoji: „der Zweck des Vereines ist die Pflege und Verbreitung der Tonkunst in Krain“. To društvo je v časih, ko še o Slovenstvu skoro nič čuti, ni bilo, tudi v domačem jeziku prepevalo, da, ko je gosp. Nedved pevovodstvo prevzel, bilo je na programih vedno nekoliko slovenskih komadov, ali ko so se na Nemškem demonstrativni in nacionalni „Sängerfest-i“ začeli, ki so bili samo politični shodi na škodo Avstrije (leta 1866) in Francoske (l. 1870) začelo je tudi malo število Nemcev, ki so bili udje tega našega društva, rogoviliti in združeni z domačimi odpadniki pošiljali so adrese in deputacije k pevskim slavnostim v Nürnberg, Leipzig itd. Na domačej zemlji skušali so pa ultragermanska pevska društva organizovati, kar se jim pa nij posrečilo, kajti samo Tržičani so seli na njih nemški lim, povsod drugod jim je izpodletelo, akoravno so se trudili z večkratnimi izleti slo-

vensko ljudstvo za svoje nemške nakane pridobiti.

Ko so leta 1860 nekateri domači, rodoljubni pevci zaradi teh nemških demonstracij protestovali zoper te, slovenski narod sramotilne agitacije, začeli so prevzeti nemški pevci domačim zabavljati*) in prišlo je do tega, da so slovenski pevci iz društva izstopili in pod vodstvom Jurija Fleišmana organizovali pevsko kolo, iz katerega se je pozneje, leta 1861, rodil čitalniški pevski zbor. Kar se filharmoničnemu društvu v teku 173 let nij posrečilo, namreč vzbuditi v našem narodu veselje do glasbene umetelnosti, zgodilo se je na podlogi slovenskega pevskega društva v kratkem, kajti od leta 1861 do denes razširilo se je po domačih pevcih toliko lepih pesnij po deželi, da je veselje poslušati naše deklice, ki ob večeru pod zeleno lipo domačinke prepevajo; kako vse drugače pa so tudi sprejeti bili slovenski pevci pri izletih na kmete, nego nemški, to vedo filharmonikarji sami. Baharija v tiskanih letnih sporočilih in nemških časopisih, da ima to društvo toliko in toliko učencev, da je napravilo koncerte, v katerih so se prednašale kompozicije v višjem stilu, so prazne, ohole vrednosti; slepiti znajo le človeka, kateremu nij znano, da v orkestru sodelujejo igralci gledališke godbe in piskači vojaške godbe, potem društveni učitelji in ostali kaci 8—10 glav so učenci oziroma ditetantje in še ti ne po društvu izšolani. Ako so večje solc-partije, kličejo se na po-

*) Navedem tu le eno psovko: Pri pevskej vaji razdelila se je Nedvedova slovenska kompozicija „Domovina“. Pri drugem tenoru se oglasi Nemeec tujec pri nas, ter vrže list od sebe z besedami: „In dieser Hundesprache werde ich nicht singen!“

moč pevci gledališča; zbor pa nij nič boljši od domačega.

Ako bi naši narodni kapitalisti hoteli toliko žrtvovati, da bi mogli stroške za tuje igralce poplačati, lahko bi tudi čitalnica ali „dramatično društvo“ ali pa „glasbena matica“ napravljali produkcije večjih klasičnih umotvorov; toda za zdaj, ko moramo najprvo prosti narod za glasbo pridobiti, nijso še ugodne, ker poslušalec, nestrokovnjaku preumetna muzika ne dopada.*) Ta kratki uvod se mi je zdel potreben, da občinstvu narisam nekoliko delovanje tega društva.

Uže ena leta sem hira možki zbor filharmoničnega društva, ker stari pevci so izgubili glas, ali so pomrli, ali jih je pa službeni poklic odtegnil sodelovanju, mlajših močij pa malo dorasta, ker mladina, ako nij komandirana od c. k. predstojnikov ali pa nemških gospodarjev, se rajše v slovenskem pevskem zboru raduje. Ugibalo se je tedaj, kako bi se moglo mladež za društvo pridobiti, in najprve se je poskusilo pri dijačih in pripravnikih. Prišlo je naenkrat povelje od ministerstva, da ne smejo dijači v nobenem društvu sodelovati, in res strogo se je postopalo proti onim, ki so se predrznili peti v čitalničnem slovenskem zboru. Ali kmalu so se vabili in nagovarjali k prestopu v zbor nemških filharmonikarjev; temu vabilu se je pa le prav pilo število udalo. Pozneje so svarili pripravniki, naj nikar ne hodijo v čitalnico peti in ker je gospod Nedved njih učitelj, jih je hitro pridobil za okrepčanje oslabelega zbora.

Se ve, ta pomoč pa je le začasna, in

*) Vsaj tudi filharmonični poslušalci vzdihujejo in vzdéhajo od dolzega časa pri sviranju klasičnih simfonij, ker jih ne razumejo.

Listek.

Hči starega sodca.

(Izvirna povest, spisal Liberius.)

(Dalje.)

VIII.

Junak zgrabi besen oster meč in plane z njim kvišku morda nevedoma.

Ossian.

Kaki dve uri od glavne ceste, ki pelje od Ljubljane proti Dolenjskemu in dalje na Hrvaško, se prostirajo na desno in levo holmi obraščeni z vinsko trto. Le sem ter tja pretrguje kaka gošča pridno obdelano zemljo in pričuje še dandenes, da so se prostirali nekda tū, kjer so najlepši vinogradi, temni gozdi, katere je sekira stoletij uničila in spremenila v bogati zaklad poznim potomcem.

Sredi onih goščav je stal v začetku

sedanjega veka grad — pravega imena ne imenujemo zaradi njihovega posestnika — kateremu se je videlo vže tedaj, da so ga postavile roke srednjih časov bolj po postavah varnosti in moči, kakor lepote in prijetnosti.

Dvigovaje se s svojim temnim zidovjem vrh malega holma in obdan krog in krog z gozdi in manjšimi vinogradi, bil je videti kakor velikan, ki zre iz višave ponosno pod se nad svoje podložne priproste kmetiške vasi z raztresenimi bornimi kočami.

Uže več let nij bival nihče v gradu. Le nekaj družine je še ostalo v njem za delo na polji in vinogradih. Njegov gospodar, ki so ga navadno klicali: gospod graščak, le sem ter tja se je čulo njegovo potaljanjeno ime Selvani, se je preselil po smrti svojega očeta, bogatega laškega kupca, tu in kupil graščino, a živel je navadno le v glavnem mestu.

Ljudje, bližnji kmetje, grajski tlačani ga nijso pogrešali, družina tudi ne, kajti bil je, kakor vsi tedajni bogataši, zatiralec in ponosen ubogemu kmetstvu.

Le zadnje dni se je mnogo spremenilo. Lepa Selvanijeva kočija je večkrat, kot je bila navada, pridrdrala iz daljnega mesta, in v zapuščenem dolgočasnem gradu je stanovala mlada, lepa gospa, o katerej družina nij videla, kdo je in kod. Ta je dejal: gospodova žena je, drugi je rekel: njegova sorodnica, in tretji drugače. Le v tem so si bili vsi edini, da so trdili, da je nesrečna, kajti vse dni živi za se v svoji sobi, in če jo obišče kdo nenadoma, obriše urno objokane oči in se dela vesela.

Akoravno pogostno gospodovo obiskovanje ne ugaja nikomur, vendar je tuja gospodinja vsem po godu, kajti prijazna je, tiha, o osornem zapovedovanju ne čuje nihče.

ko pripravniki odidó, je društvo zopet v zadregi, ali vsaj pogreša nekaj dobrih močij, katerih nij moč z lepo nadomestiti. Zdatno podporo ima društvo le po stalnih sodelajočih udih, kar pri uč. kandidatih nij in toliko manj, ker večina rada ne kokuje z nemškovalnim društvom. Kolikor je kdo pripomogel, storil je le vsled moralične prisile, ali iz nesvobodne politike. Pa razen jednega, ki je naj boljša moč pri filharmoničnem društvu, nihče nij dosegel drugega, nego večjo milost in uljudnejše obnašanje pri svogodbenem učitelji. S slučajnimi neredno perijodičnimi močmi je le momentanno pomagano, in to je „fatalno.“

Kako torej neugodnostim v okom priti? To je pitanje, s kojim se društvena direkcija in njihovi privrženci uže dolgo vkvarjajo. Vse žile napenjajo, da bi društvo v „flor“ spravili. Zdaj so jo uganili. Glasbena šola, veja vsega šolstva ljubljanskega, naj se od debela odseka, in vcepi na filh. društvo, ki samo ne more zelenega sadu prinesti, še manj pa se vzdrževati.

Kdo naj torej pomaga? Kdo drugi, kakor c. kr. vlada. Saj ona baje rada podpira ono stranko, katera si da utrditi državne čednosti, tako zvane „Verfassungstreue“, ki jo pa mi drugače zvati moramo. Neposredno pa pomagati ne more in sme, torej jej hoče prepustiti godbeno šolo, ter skrbeti za to, da dobé učitelji primerno nagrado, višjo od sedanje, da dobi društvo odškodnino za porabo muzikalij, vzdrževanje instrumentov, za sobano in svečavo itd. Taka podpora bi bila se ve, dokaj vredna, in uže 'se društvo veseli uresničenja te namere, imenuje uže učitelja in dela razne dispozicije. Dokaz temu se bere v uradni „Laibacher Zeitung“ dné 20. julija t. l. Tu naravnost priporoča necega gledišnega baritonista Tillmetza, za učitelja prihodnej združenej c. kr. filharmoničnej šoli, akoravno se še ne ve, je-li Tillmetz tudi mož, ki bi znal in imel potrpljenje, začetnike učiti, ter jih izurjevati ne samo za društvene potrebe, nego v povzdigo domače muzike sploh. Iz tega se tudi vidi, da hočejo filharmonikarji, kojim solistov v zboru pevskem manj, na račun državne blagajnice s časom celo operno družbo pod firmo „učitelji“ engazirati; potem pridemo kmalu do tega, da dobimo c. k. operno gledišče filharmoničnega društva, in vse zaradi kacih 300 nemčurjev v Ljubljani, nam pa, ogrom-

nej večini ljubljanskih davkoplačevalcev ostane — — —!

Vstane v Hercegovini.

Telegrami, kakor jih naša vlada po svojem privilegiranem korespondenčnem zavodu novinarom privošči, barvani so s prijateljstvom turškim. Vendar niso še upali si, povedati, da so vstaši tepeni, kar samo uže kaže, da napredujejo.

Dalmatinski „Narodni list“ ima telegram iz Stona 28. julija, ki poroča, da je bila velika bitka v Dabru blizu Stolca. Vstaši so bili zmagovalci. — Manjka jim pušk in smodnika, pristavlja poročevalec iz Metkovič.

Iz Zagreba se piše češkimi „Narodnim Listom“: „Na prvem mestu morajo biti Hrvati in Srbi, ki podajo Hercegovcem pomožno roko. Dobri sveti, kakor so na pr. oni, da bi se vstaši umaknili do nepristopnih gora, kjer se morejo najdalje vzdržati, so malo koristni, — treba je hitrih dejanj! Hrvatje bi storili veliko napako, ako bi zaradi tega, da si ohranijo priljubljenost v Pešti, vtekli glede hercegovinskega vstanka roke v žep. Enako bi ne storili dobro Srbi, ko bi se nasproti Hercegovcem obnašali nedelavno, ker razvijajo nad soboj zastavo avstrijsko in nesrbski grb. V važnem trenutku, kakor je sedaj, v trenutji, ko je za gotovo resnično, da si raja hercegovska in bosenska more kupiti s svojo krvjo, ako ne samostalnost, vsaj lažje stanje, morajo prenehati vsi razločki v političnih strankah in v veri.“

Iz Dubrovnika se „Politiki“ brzojavlja: „30 vstajnikov je bilo podenih od preveč številnih Turkov, prestopilo avstrijsko mejo, in so bili razoroženi. — Ali pri Nevesinji so vstaši obkolili turšk tabor. — Posrečilo se je, vstaše na gorah Gradine Plaine z živžem preskrbeti.“

Iz Vrgorca v Dalmaciji se piše, da cele množice žensk in zapuščenih otrok prihaja iz Hercegovine. Avstrijski žandarmi pak baje grdo ravnaajo z njimi, kljubu Rodiču, na katerega Nemci upijejo.

Iz Carigrada poroča zadnji telegram: „Zadnja hercegovinska poročila konstatirajo, da je (vladna turška) vojska imela dobro

opravilo v raznih bojih z vstajniki pri Ljubuški in Nevesinji. Več vodij vstašev je ubitih. Vojska nij velikih izgub trpela.“ Ponavljamo, da je to vladni turški telegram. Od početka so ves upor tajili, zmirom zdaj trdijo, da pojmlje, a vendar ne izgine. Jedna pest je Hercegovcev, a cel mesec jih Turčija nij mogla ugnati.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. avgusta.

Na Češkem bodo imeli oktobra meseca zopet volitve v državni zbor.

Na Hrvatskem je večina volitev dokončana in izpale so, kakor je bilo prej misliti na korist narodno-vladne stranke. Dr. Makanec je izbran na dveh krajih v siseški okolici s 255 glasovi proti 12 (katere je dobil dosedanji poslanec Čop) in v mestu Samoboru jednoglasno. V Zagrebu je bila 4. t. m. volitev in so voljeni narodno-vladni kandidati Mrazović, Jakič, Krestič.

Iz Reke se brzojavlja, da je don Alfonzo tam prepotoval in ga je okolo 200 osov tako hudo insultiralo, da so morali vojake poklicati na pomoč.

Vnauje države.

V zboru levega centra francoskih narodnih zastopnikov je predsednik Laboulaye zaznamoval sedanjí program te stranke: odpravo obsednega stanja na Francoskem, kjer je še, svobodne volitve in spoštovanje republikanske ustave od strani uradnikov in strank.

Iz Španije se poroča: Severna armada je udarila iz Logronje in Karliste nazaj zapodila iz njih utrjenih prostorov pri Biani.

Iz Berlina se poroča, da je škof Paderbornski iz svoje ječe ušel, ali kakor se tu lepše pravi „brez dovoljenja zapustil kraj svojega zapretja.“

Dopisi.

Iz Trsta 2. avg. [Izv. dopis.] Mej tržaškimi Slovenci se uže nabirajo doneski za ranjene Hercegovce. Tudi tukajšnji Srbi so več novcev uže odposlali.

V Trstu se je začela po najnovejšej neveselej šegi kronika samomorilcev večati. Zadnjo sredo o pólu dné se je razširila vest po Trstu, da so se tri hčere ravnateljve užitnega davka usmrtille in sicer z ogljem v zaprtej sobi. Zvečer je bila cela družina po navadi skupaj na balkonu vesela, a zjutraj ob navadnej uri ob 8mih tri gospodične niso

Tako minejo neki tedni. Glas o važnih bojih v korist domovine se raznese tudi na kmete in povsod.

Stoprv zdaj se jim zjasni ostrá gospodova zapoved, paziti na mlado gospo in je ne puščati same iz gradu — kajti prej ali pozneje se prične zopet krvavi ples z vsiljenim ptujcem.

Neko po pólu dne sedi, kakor po navadi, grajska mlada gospa, ki nij nihče drugi, kot naša znanka, hči mestnega sodnika, Valerija, v z močnim ozidjem obdanem grajskem vrtu, tiha, zamišljena, blede, kakor obletujoče se jesensko cvetje po osamljenih gredah krog in krog.

Mej tem pridrdra po belej cesti kočija, se ostavi pred gradom in graščak stopi iz nje.

Stari sluga Peter odpira prepadenega obraza vrata pred graščakom, kajti tacega

še nij videl nikedar. Bled je, razjarjen, strašen, notranji boj se mu bere na obrazu.

„Ali nij bilo tujega gospoda minule dni v gradu, ali nij govoril z gospo?“ se čuje oster graščakov glas nasproti sivemu slugu.

„Nikogar, milostivi gospod, nikogar nij bilo, verujte!“ jeclja boječé stárec in ne more umeti, kaj pomeni to nenavadno vprašanje.

„Ali si mar pustil gospo iz gradu, govori, ako ti je drago tvoje življenje!“ kriči razjarjeni graščak.

„Tudi ne, milostivi graščak! Gospa ne storé stopinje, razun na vrt. Da jim je to menda neprijetno, pričuje, da imajo mnogo potov objokane oči.“

„Lažeš hinavec, ti si podkupljen! Kdo ti je povedal, kdo je gospa, in ali je žalostna, ali vesela.“

„Bog me varuj kaj tacega, milostivi gospod! Trideset let uže služim v gradu,

bil sem tu uže, ko ste vi komaj odrastli, in mi nij nihče očital taci rečij, tudi vaš ranjci prednik, milostivi graščak ne. Sam ne vem, kaj sem se pregrešil ravno vam, da me sodite tako ostro in krivično!“

„Molči zdaj o tem, Peter, niti besedice več!“ pravi posled menda nekoliko ginjen starčevih prepričevalnih besedij, graščak, ter odide urno po stopnjicah v oni oddelek gradu, kjer je bilo Valerijino stanovanje.

„Gospa so na vrtu,“ kliče stari sluga za njim, da votlo odmeva po mračnih, kamenitih mostovžih.

Nekaj trenutkov pozneje korači graščak črez dvorišče naravnost na vrt in se niti ne ozre na boječé pozdrave delavne družine, niti ne prepriča o reji dveh parov lepíh konj, katera ima za potrebno vožnjo in druge prilžnosti vedno na deželi.

(Dalje prih.)

vstale; mati jih pusti dalje v miru, nič slabega slutega. A ko je bila 11. ura, trka mati na od znotraj zaprte duri prestrašena, nič se ne oglasi. Takoj pride bližnji mesar s sekuro, razbije duri, in strah! — vse tri postelje bile so še narejene in postlane kakor so jih prejšnji dan pustili. V drugi sobici pak so vse tri gospodične, ena 20, druga 18 in tretja 16 let stara, sede mrtve pa navadno oblečene na tleh; v kotu je stala črepinja z ogljem, katero pa je uže vpepeljeno bilo. Kdo more popisati obup staršev. Ljudstvo je vrelo iz celega mesta skupaj in straža je imela dosta posla braniti vhod k samomorilkam. Včeraj ob 1/2 12 uri peljali so vse tri na jednom vozu na pokopališče; ljudstva se je zbralo nad 30.000 k pogrebu in gledanju. Čudno je bilo videti tri rakve okinčane z belimi vencami na jednom vozu. Uzrok samoumora se ne zna in se bode težko kdaj znal. Duhovščina se nij hotela udeležiti pogreba, akoravno je šla deputacija najodličnejših oseb v škofovo palačo h korarju Schneiderju prositi, naj se pokopljejo po šegi. Zarad ljudstva in žalostnih staršev naj bi bil navaden sprevoz. A nijso hoteli. To se razume, da je to ravnanje napravilo slab vtis mej ljudstvom. Načelnik policije je za to postavil 12 stražnikov pred škofovsko palačo, da se mir nij kalil.

Zaradi slovenske zastave na Proseku, došlo je povelje žandarmom, da ne smejo več nobene zastave odnašati, katera ima avstrijske trakove ali avstrijsko zastavo zraven. „Cittadino“ je pisal prav razžaljivo čez našega obče spoštovanega g. Nabergoja, to se ve, ker je ta iskreni Slovenec. Kadar pa lahonska druhal kaj naredi, molči „Cittadino“ v svojem kačjem gnezdu, jezi se pač zmirom le, da se po okolici slovenske trobojnice razvijajo, in ščunje vedno policijo na nas. Žal mu je in vedno očita, da se okoličani v Ljubljano obračajo, ker dobro čuti, da enkrat bo tist deželni zbor gotovo v Ljubljani, kamor bodo tudi tržaški Slovenci hodili. Res sedaj še ne, ni čas ugoden za zdaj, ali priti mora na vsak način enkrat, kajti če prav se za zdaj še posreči vse napore Slovanstva zatirati, — naposled vendar pride dan Slovanstva in naš dan. Uničili nas nimate, ko smo spali, sedaj nas boste še menj, ko uže bdimo ali se vzbujamo.

Domače stvari.

— (Ljubljanski mestni magistrat) nam (z napisom „javnemu listu,“ kakor da bi bili listi, ki nad 3000 gld. vsako leto plačujejo c. kr. davka kakor mi, tudi „nejavni“) pošilja „službeno“ sledeče: „Št. 10402. Razglas. Neki tukajšnji časnik (kako misterijozno! Ur.) je prinesel oklic, v katerem prebivalstvo kranjsko pozivlje doneske za podporo ustaje v Hercegovini dajati. Ker se za to javno nabiro dovoljenje ni podelilo, in ker je ta nabira sploh nedopustljiva, tak se taista vsled ukaza c. kr. dež. predsedništva za Kranjsko od 3. t. m. št. 1824/Pr. s tem prepoveduje, in se imajo prestopniki postavnega kazenskega postopanja nadjati. („Nadjati“, kaka sreča! Ur.) Od mestn. magistrata v Ljubljani dne 3. avgusta 1875. Župan: Laschan.“ Ta „razglas“ je tu po ulicah nabit. Mi k temu pristavljamo, prvič: noben tukajšnji časnik nij prinesel oklica za podporo ustaje v Hercegovini,

ampak za podporo ranjencev in pribeglih na avstrijske zemlji smo pozivali mi v „Slovenskem Narodu.“ Za sirote in ranjene na avstrijske zemlji s tem „razglasom“ privatno nabiranje nij prepovedano, torej naj se rodo- in človekoljubi ne dajo motiti. Mej soboj, privatno, nabiramo lahko, za kar hočemo, ker nihče mi menda ne more braniti, da svoj denar dam, komur hočem. Pa nas pred porotnike denite! Namen je tu le humanitaren. Uradna „Laibacherica“ tudi „nabira“ javno za „Schulpfennig,“ iz katerega se plačuje nemškovanje po šolah in zabavljanje na Slovence. Zakaj župan „Laschan“ „Laibacherici“ prepovednega fermána ne pošlje? — H koncu še povemo, da je bil ta prepovedan „ukaz“ poslan nam črno zapečaten, ne znamo, ali nam s tem hočejo simbolično napovedovati kazni, smrti in grozo, ali pak je preliberalni župan Lašan hotel s črnim pečatom le svojo žalost izraziti, da nam po „prenesenem delokrogu občinske avtonomije“ mora tako neliberalne prepovedi pošiljati.

— (Izleta v Bled 15. avg. ne bode.) Znano je, da so nameravali Hrvatje priti letos 15. avg. na Bled in mi smo bili uže ustanovili odbor za njih sprejem. A sedaj, ko na jugu naši bratje Hercegovci kri prelivajo in trpé, nij čas, da se mi veselimo! Denar, ki bi ga v veselje trosili pošljimo rajši za ranjence in sirote. Iz tega uzroka letos te veselice ne bode. „Obzor“ piše: društvo „Kolo,“ koje bijaše spremno tečajem ovoga mjeseca posjetiti svoju slovensku braću u Ljubljani i na blejskom jezeru, odustalo je sporazumno sa braćom Slovenci za sada od toga izleta, te će svi radje obratiti svoje sledi i prištediti troškove na korist jadnim obiteljim hercegovačkim, koje pibjegose u Dalmaciju.“

— (Za hercegovinske sirote), pribegle na avstrijska tla v Dalmacijo je poslanih včeraj zopet družih sto goldinarjev.

— (Iz Gradca) se nam telegrafuje: Ustanovil se je odbor za podporo ranjenih Hercegovincev. Nabira se pridno! Slovani čas kliče! Povsod delajte odbore, pomagajmo!

— (Beseda na korist kapelnika) gospoda Stöckla bode v saboto 7. avgusta na čitalničnem vrtu. Ako bi vreme bilo neugodno se preloži na drugi dan nedeljo 8. avgusta. Začetek ob 8. uri, vstopnina 30 kr. za osobo.

— (Na gomilo) pokojnega slovenskega pisatelja Andrejčkovega Jožeta (Podmilšaka) položile so neznane rodoljubne roke pri sv. Krištofu marmorno nadgrobno ploščo s zlatim nadpisom: Jože Podmilšak — Andrejčkov † 1874.

— (Vreme) imamo žalostno, zmirom dež in dež. Letina bode slaba. Sedaj v avgustu so noči hladne in mrzle celo. Predsinočnjem so krdela divjih rac letela preko Ljubljane uže na jug, tudi lastovice zapuščajo deželo. Ubožice pratike ne znajo čitati in menijo, da je uže konec septembra.

— (Prezvest služabnik.) Piše se nam: Danes po noči potoval sem v Ljubljano. Ker sem v Logatec došel pošoj ob 9. uri zvečer in tam gostilne črez 10. odprte nijso in tudi iz razloga, da ne bi zamudil vlaka, ki odhaja iz Logatca okolo 3. zjutraj, idem na kolodvor in necega slugo naprosim, da mi odpre čakalnico prvega reda, da malo zadremijem. V Logatcu so

namreč čakalnice vrlo praktično uredjene, to je 3 i 2 red skupaj (!), za prvega je odločen majhen prostorček posebej. Sluga radovoljno mojej želji vstreže, a komaj sem vstopil, uže dojde nazaj, rekoč, da moram iti uradnika prositi za dovoljenje, da smem v prvem redu vlaka pričakovati, in da ga je zelo „šinfal,“ zakaj je odprl. Naravno, da sem na to zapustil čakalnico, ne hoteč se vklanjati trmasti prevzetnosti. Sicer ne rečem, da dotični uradnik nij korektno po šš. ravnal, a zdi se mi, da uljudnost nij njegova čednost, nego da vidi nekaj vzvišenege v sebi, vedoč, da ima oblast črez postajine prostore v svojih rokah! — Toliko v svarilo drugim potnikom, da ne pozabijo iti se prikloniti globoko temu gospodu v sličnih prilikah!

— (Uboj.) Pretečeno nedeljo je bilo v Mošnjah pri Radovljici žegnanje ali semenj. Pri enacih prilikah je navada pri kmetskih fantih, da se ga naleze vsak kupico več, nego je treba. Zvečer ob 9. uri prepirata se dva pobalina, 17letna dečka zaradi neke neumnosti; od družih navzočih hujskana, stala bitra z besedami: udari ga! In res vzame eden nož, ga zasadi protivniku v roko in potem v desno stran zatilnika, da je vsled tega umrl, ker mu je krv odtekla. Zločinec oglasil se je sam drugi dan pri sodniji.

— (Popravek.) V včerajšnji novici o imenovanju g. Mühleisna in dr. Pflügla je stavka tiskarna pomota. Končni stavek, o naučenju slovenščine, mora stati v sredi in zadeva le g. Mühleisna v Ljubljani, ker g. dr. Pflügl zna dobro slovenski, da-si je Nemec.

Poziv!

„Glasbena matica“ je dobila od več skládateljcev cerkvene napeve, katere bi radi na svitlo spravili, ker je mogoče mnogo, da bi zopet nekoliko pripomogli k povzdigi slovenskega cerkvenega petja.

Potrebno je, da se našim organistom in pevcem dobri napevi preskrbé, da se s časom odpravijo nespodobne melodije, ki se še gostokrat po deželi slišijo in božji službi nikakor ne pristujejo.

Prosimo torej čestite gospode duhovnike in organiste, kakor tudi druge prijatelje cerkvenega petja, da kmalu pristopijo našemu društvu, da izvemo, koliko iztisov bo treba preskrbeti.

V Ljubljani, dne 4. avgusta 1875.

Odbor „glasbene matice“.

Uredništva slovenskih časnikov prosimo, da bi blagovoljno priobčili ta poziv, da se oglašé od vseh pokrajin Slovenije novi udje.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalessière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, sluhšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenca in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spricval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spricvala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, prvega profesorja medicine na vsenčilišču v Mariboru, zdravih svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo družih inenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih na-
gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in
grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d.
pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženju v
scalni cavi, zaprtji, pri bolehnem bodejni v obistih
in mehurji, trganje v mehurji t. d. — Najbolje in
in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prs-
nih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu.
(L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in čer-
mno učeni družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne
i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja,
bolne čutnice in vodenico. Prepričan sem se sam gledé
vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalec gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry
vsestransko, najbolj spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpert, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je užle bolehal 8 tednov za stra-
nimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij
mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry po-
polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor
medicinske na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v

Berliner Klinische Wochenschrift" od
1. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdra-
vila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Ara-
nica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več
n več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila
ujsa bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je
zdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf,
na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem
et, na nespauji, treslici na vseh udih, shujšani in
hipohondriji.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na nepre-
pavljeni, nespauji in hujšani.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrb-
nika, Veliki Varaždin, na pljučenem kašlju in bolehanju
lušnika, omotici in tiščanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, sluša-
elja višje javne trgovinske akademije dunajske, na
skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na
rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter
se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na
jeni, gledé hrane.

V plehaatih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.,
funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
ov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,

Revalescière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr.
n 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu
n v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.

0 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 ta-
0 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-
naji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed-
fahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“.

Gradel bratje Oberanzmeyer, v in-

braku Diechtl & Frank, v Celovec P. Birn-
bacher, v Lendé Ludvig Müller, v Mariboru
M. Moris, v Meranu J. B. Stockhausen, v
Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-
novicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Da-
vidu, lekarju, v Graden pri bratih Oberanz-
meyer, v Temesvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu
lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-
dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh
mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih;
tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštih
nakaznicah ali novicah.

Tržne cene

v Ljubljani 4. avgusta t. l.

Pšenica 5 gld. 10 kr.; — reš 3 gld. 40 kr.;
— ječmen 2 gld. 40 kr.; — oves 2 gld. 10 kr.;
— ajda 2 gld. 80 kr.; — prosó 2 gld. 80 kr.; — koruza
3 gld. 40 kr.; krompir 1 gold. 50 kr.; — fižol 5 gld.
— kr.; masla funt — gld. 51 kr.; — mast — gld.
50 kr.; — špeh trišen — gld. 40 kr.; — špeh povojen
— gold. 43 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka bokal 10
kr.; govednine funt 27 kr.; — teletnine funt 23 kr.;
svinjsko meso, funt 28 kr.; — sena cent 1 gld. 15
kr.; — slame cent 1 gld. 10 kr.; — drva trda 6 gold.
60 kr.; — mehka 4 gld. 80 kr.

Dunajska borza 5. avgusta.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih	70 gld. 90 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74 „ 10 „
1860 drž. posojilo	112 „ 40 „
Akoije narodne banke	930 „ — „
Kreditne akoije	215 „ 60 „
London	111 „ 40 „
Napol.	8 „ 91 „
C. k. cekini	5 „ 26 „
Srebro	101 „ — „

Uradno naznanilo.

6. avgusta 1875.

Javne dražbe: Jurij Jermanovo
iz Prelesja, 321 gld., 7. avgusta (III.
Črnomelj). — Janez Meklenščekovo
iz Vinomera, 1895 gld., 7. avgusta (III.
Metlika). — Janez Dornišev iz Pake,
6060 gld., 7. avgusta (III. Vrhnika). —
Matej Počkarjevo iz Razgorja, 2287 gl.,
7. avgusta (III. Vipava). — Pavel Ko-
bejevo iz Vrha, 100 gld., 7. avg. (III.
Črnomelj). — A. Benčinovo iz Travnika,
7. avg. (III. Ribnica).

Iz predavanja gosp. dra. Jüngra o koristi brezovega balzama

v ohranjenju in pospeševanju kožne lepote.

Dr. Jüngr je v svojem predavanju o ohranjenju in lepotičenju kože omenil sledeče: „Lepa koža je ozna-
čenje notranjega človeka, fizičnega; ako se k njej še pridruži čvrsta barvitost ali kolorit, povečšava, posebno
pri ženi, lesk krasote. Brezovi balzam, kot sem se o tem v poslednji dobi čestokrat prepričal, je nam od prirode
same podarjeno sredstvo in korist njegov nam pojasnjujejo aromatične in eterične zakladne tvarine. Ker čisto
rastlinska tvarina, baš tako lahka kakor glicerín, v glavne kožne potnice leze, ter tako kožno sestavo k večji
delavnosti izpodbada, dalje aromatični del vpljiva i na kožo, da slednja more življenje sprejemati iz zraka, vsled
česar hitro nastane barvitost, ter se pod kožnim površjem nahajajoča nečistota uničuje in odstranjuje. Iz mej
vseh meni znanih in tako zvanih lepotičnih sredstev zasluži brezovi balzam prednost, ter
izrekam mnenje moje vsled mnogih izkustev in ob enem pozivljam k mnogobrojnim poskusom, da bi se vsakdo o
resničnosti mojih besedij prepričal.“ Cena à lončka 1 gold. 50 kr., po pošti 10 kr. več. (243—4)

Skladišče ima v Graden: gosp. H. Kiehlhauser, Sporgasse št. 3.

Loterijske srečke.

V Trstu 31. julija: 47. 85. 6. 72. 42.

Št. 4441.

Razpis

službe organista v deželni po-
silni delavnici.

V tukajšnji deželni posilni delavnici je
služba organista z letno remuneracijo 96 gld.
za oddati.

Razen orgljanja pri dopoldanski in po-
poldanski božji službi vsako nedeljo in vsak
praznik in pri popoldanskem cerkvenem
opravilu vsako soboto in pred vsakim praz-
nikom ima organist tudi vaje s prisiljenci v
cerkvenem petji. (263—2)

Prošnjiki za to službo naj svoje z do-
tičnimi dokazi obložene vloge izročé uprav-
ništvu deželne posilne delavnice do

20. avgusta 1875. l.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 28. julija 1875.

Národna tiskarna

v Ljubljani

se priporoča

za izvršitev vseh tiskarskih del

v lični obliki in po najnižji ceni, posebno:

1000 poštih vozni listov	5 gld. — kr.
vsakih 1000 več	3 „ 20 „
1000 vozni listov za železnice s firmo in želez- niškim kolekom	7 „ 50 „
2000	13 „ 50 „
1000 za brzovožnino s firmo in železniškim kolekom	9 „ — „
2000	16 „ 50 „
1000 zavitkov (Couverts) v kvart s firmo	4 „ — „
1000	3 „ 80 „

Zaloga tiskanih formularov

za c. kr. sodnije, obeinske urade, okrajne zastope, šole, cerkve
in cerkvene urade, advokate in notarje, pobornice za mesečne
plače i. t. d.

Piccolijeva lekarna „l'angelu“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarna v Ljubljani, na dunajski cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši nego vsaka druga zobna voda

in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból

in ustne bolezni, zoper gnulobo in majanje zob,

zoper differitis ali vnetice gila in skorbut,

prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno

meso, in je sploh nepremljivo sredstvo za či-
stjenje zob. Keder ga enkrat poskusi, dal mu

bode gotovo prednost, vzile vsem enakim izdel-
kom. 1 steklenica 60 kr., 1 škafija 40 kr.

Ribe olje, pošiljano na ravnost iz mesta

Bergen na Norveškem, brezkrusno in ne slabo-

dišeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdljcevi pulver. Nareja se z

čisto kemikalijami in škafija 80 kr., 1 tucat

škafij 6 gold. 60 kr.

Pravo vinski žganje z soljo, v

potovč bolnemu človestvu, pri vseh notranjih

in vnanjih prisaditih, zoper večino bolezni, po-
sebu za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica

40 kr.

Elksir iz Kine in Koke. Najboljši do

sedaj znani želodečni liker. Pospešuje cirku-
lacijo in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in

učelje in prebavljajenje, ter različne organe in